

مدیرکل پیشین خاورمیانه و شمال آفریقای وزارت امور خارجه در رابطه با شرایط حال حاضر منطقه پس از نشست شرم الشیخ و تأثیر آن بر سیاست خارجی ایران گفت: اینکه بگوییم صلح اتفاق افتاده، زود است. در حال حاضر، در غزه آتش بس برقرار شده و مرحله اول یا فاز اول طرح ۲۰ ماده‌ای رئیس جمهور آمریکا به انجام رسیده است. اما مراحل بعدی حتماً با دشواری‌هایی مواجه خواهد شد، زیرا مسأله خلع سلاح حماس و همچنین آینده غزه و مسائل مربوط به آینده فلسطین هنوز روشن نیست و جزئیات آن مشخص نمی باشد. قاسم محبعلی در خصوص ادامه آتش بس غزه افزود: باید دید آیا این مسائل به وقوع می پیوندند یا خیر، یعنی صلح برقرار می شود یا خیر. اگر این موارد محقق نشوند، آیا آتش بس همچنان ادامه خواهد یافت یا ممکن است دوباره شاهد جنگ جدیدی باشیم؟ آیا محاسبات غزه به پایان می رسد یا خیر؟ این‌ها همه سوالاتی هستند که در فرایند مذاکرات و گفت وگوهای بعدی روشن می شوند. سفیر سابق کشورمان در مالزی بیان کرد: همانطور که عملیات هفت اکتبر حماس آثار منطقه‌ای و بین المللی داشته است، این موضوع صلح قطعاً بر کشورهای منطقه تأثیرگذار خواهد بود. وی همچنین اضافه کرد: علاوه بر اینکه کشورهای منطقه و فضای بین الملل از این اتفاق متاثر می شوند، ایران یکی از کشورهایی خواهد بود که به شدت تحت تأثیر این اتفاق قرار خواهد گرفت. این تحلیل گر مسائل عرب آسیا در رابطه با احتمال پیوستن کشورهای عربی مثل قطر و عربستان به پیمان ابراهیم، عنوان کرد: همه چیز به شرایط منطقه بستگی دارد. قطری‌ها که در این دو سال گذشته روابط غیررسمی با اسرائیل داشتند، میانجی بودند و حتی به اسرائیل رفت و آمد می کردند. بنابراین احتمال اینکه مذاکرات پیش برود و قطر نیز روابط خود را با اسرائیل عادی سازی کند، وجود دارد. اما مهم ترین کشوری که در این فرایند می تواند به این روند بپیوندد، عربستان سعودی است. عربستان سعودی به طور مشخص با عادی سازی روابط با اسرائیل مخالفت نکرده است، اما یک شرط مشخص دارد و آن نیز تشکیل کشور فلسطینی است. محبعلی با طرح این سوال که باید دید آیا در روند مذاکرات غزه، این موضوع پیوستن عربستان به پیمان ابراهیم محقق خواهد شد یا خیر، اظهار کرد: به نظر می رسد اگر یک کشور با اداره فلسطینی که به نوعی مورد قبول غرب باشد، شکل بگیرد، در آن صورت می توان گفت که عربستان به پیمان ابراهیم می پیوندد. در این صورت همه کشورهای عربی و کشورهای اسلامی مانند پاکستان، اندونزی، مالزی و دیگران نیز به این روند خواهند پیوست. وی تأکید کرد: اتحادیه عرب یک موضوع را پذیرفته است که در صورتی که کشور فلسطینی تشکیل شود، صلح برقرار می شود و روابط عادی سازی خواهد شد. اما جمهوری اسلامی هنوز سیاست متفاوتی در مقابل این موضوع دارد و اگر این اتفاق بیفتد، طبیعتاً در انزوای قرار خواهد گرفت. مدیرکل سابق خاورمیانه وزارت امور خارجه درباره گزارش رسانه های خارجی مبنی بر همکاری کشورهای عربی در دو سال گذشته با آمریکا و اسرائیل در رابطه با ایران و فلسطین، تصریح کرد: واقعیت‌هایی در منطقه وجود دارد و موقعیت‌ها باید مورد توجه قرار گیرند. اما در صورتی که در منطقه مایک محور عربی- اسرائیلی و یک محور ایرانی- عربی وجود دارد. وی عنوان کرد: اگر در بیابانه اخیری که اعراب با اتحادیه اروپا منتشر کردند، دقت کنید، تقریباً خواسته‌هایی را مطرح کرده اند که آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها باید دارند و تا اندازه‌ای اسرائیل نیز به آنها توجه دارد. این خواسته‌ها شامل مسئله برنامه هسته‌ای ایران و سیاست‌های نظامی و مداخلات ایران در کشورهای منطقه است. این مسائل اشتراک نظر میان اسرائیل و اعراب را ایجاد کرده است. بنابراین، باید توجه داشته باشیم که همه کشورهای عربی متحد نظامی آمریکا هستند و حتی ترکیه که عربی نیست، در این زمینه نقش دارد. محبعلی با اشاره به اینکه مصر، بعد از اسرائیل، بیشترین کمک‌های آمریکایی را دریافت می کند و عربستان سعودی هم با آمریکا پیمان نظامی دارد، گفت: بزرگ ترین پایگاه نظامی آمریکا در منطقه، فرماندهی مرکزی آن در قطر است و عمان نیز مهم ترین پایگاه دریایی آمریکا محسوب می شود. منطقه بحرین نیز میزبان نیروهای دریایی آمریکاست و اماارات با اسرائیل پیمان دفاعی دارد. همچنین کویت نیز به همین شکل عمل می کند. در شمال، همسایگان ما مانند آذربایجان نیز روابط گسترده‌ای با اسرائیل دارند و اخیراً پیمان دفاعی با آمریکا امضا کرده‌اند. وی خاطرنشان کرد: واقعیت‌هایی در اطراف ما وجود دارد و متأسفانه آن‌هایی هم که در منطقه هم پیمان ایران بودند، عمدتاً با تضعیف شده‌اند یا در مرحله‌ای هستند که دیگر توانایی سابق را ندارند.

سید محمود میرلوحی در گفت وگو با «آرمان ملی»:

حضور احزاب برای شفافیت انتخابات

احزاب را فعال کنیم تا پای دلان از شوراها بریده شود

آرمان ملی : انتخابات شوراها بعد از تمدید حدود یک ساله به علت وضعیت خاص کشور، قرار است سال آینده برگزار شود. از قرار معلوم در این دوره تغییراتی در قانون انتخابات ایجاد شده است و به عبارت بهتر قانون انتخاباتی «تناسبی» شده است. بر طبق این قانون فرصت بیشتری برای احزاب و ائتلاف‌ها و لیست‌های انتخاباتی برای گرفتن سهم در انتخابات و نتیجه آن به وجود می آید. البته نقدهای جدی نیز در این ارتباط وجود دارد اما اینکه فرصتی مناسب به وجود آمده تا احزاب مدنظر نگاه رای دهندگان قرار بگیرند، بسیار مناسب است و باید از این شرایط برای قدرت گرفتن تحزب استفاده است. با این وجود آنچه صحنه انتخابات و دموکراسی را مستحکم می‌کند، حضور مردم پای صندوق‌های رای است. این حضور اگر قدرتمند باشد آنگاه خروجی انتخابات نیز به نفع مردم خواهد بود. این دوره با

❖ **آقای میرلوحی، انتخابات شوراها قرار است برگزار شود**

و در این دوره تغییراتی در قانون انتخابات ایجاد و به عبارت بهتر انتخابات تناسبی شده است. شما همواره نکاتی در ارتباط با انتخابات تناسبی داشته‌اید، آیا به نظر شما برای انتخابات تناسبی زمان مناسبی است؟

به طور کلی هنوز تا رسیدن به وضعیت رقابتی مانند دیگر کشورهای دموکراتیک دنیا فاصله داریم و در عین حال اقدام اخیر یعنی برگزاری انتخابات تناسبی اقدام کوچکی است و گام‌ها در این جهت باید با سرعت بیشتری برداشته شود تا این انتخاباتی برسیم که هم مردم‌های سیاسی ضایت داشته باشند و هم عموم مردم. در دنیا ساختار و کمیسیون انتخابات مشخص است، کاندیداها و نقش احزاب مشخص است و مسیر رقابت‌ها هم مشخص می شود. اما در ایران استاندارد‌هایی وجود دارد که منطبق با استانداردهای جهانی نیست. در ایران با این شاخص‌ها فاصله گرفته‌ایم. البته برگزاری انتخابات تناسبی یک قدم به جلوست و احزاب و تشکل و جامعه مدنی بر اثر این قانون جایگاه مناسبی در انتخابات پیدا می کنند.

❖ **با برگزاری انتخابات به صورت تناسبی چه تغییری ایجاد می شود؟**

بالاخره طبق قانونی در این انتخابات، احزاب باید لیست ارائه دهند و سازمان رای احزاب نیز از این لیست‌ها حمایت کنند. بر اثر قانون قبلی یک لیست به صورت کامل پیروز انتخابات شده و اصلاح طلبان یا اصولگرایان اکثریت لیست را به خود اختصاص می دادند و بقیه که رای کمتری به دست می آوردند، در حاشیه می ماندند. برگزاری انتخابات به صورت تناسبی این حالت را تعدیل خواهد کرد البته در صورتی که مردم به صحنه بیایند و مشارکت بالا باشد و دو یا سه ائتلاف بتوانند شورای تهران را تشکیل دهند. برای ۲۶ نفر تهران ۱۱ نفر از یک لیست ۱۰ نفر دیگر از لیست دیگری در شورای شهر حاضر شوند. البته همان طور که گفته شد، فاصله زیادی تا استقلال از این تغییرات مانده است. امروز مجلسی‌ها با درصد اندکی از واجدین شرایط رای دادن به مجلس رفته‌اند. در تهران مردم در انتخابات مجلس گذشته حدود ۸ درصد در انتخابات شرکت کردند و نمایندگان کنونی مجلس هم ۴ الی ۵ درصد در مجلس حاضر شده‌اند. اکنون نیز این دغدغه به صورت جدی مطرح است که اگر مردم پای صندوق رای حاضر نشوند، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ زمانی چند انتخابات با هم ترکیب می شود، در مناطق دور از مرکز، رقابت‌های محلی ایجاد می شود و آرایه به صورت تصاعدی افزایش می یابد. انتخابات مجلس در برخی از شهرها محلی است و بر میزان رای مردم به لیست‌های انتخابات می‌انگیزد. لذا باید تحولی گسترده در کشور ایجاد شود تا مشارکت در انتخابات اثرگذار باشد و در این صورت نتایج قانون انتخابات تناسبی محسوس خواهد بود.

❖ **به نظر می رسد حضور مردم در انتخابات پیش رو، با توجه به مسائل اقتصادی جدی تر از قبل باشد.**

بله؛ رای دهندگان باید به یاد داشته باشند که عدم حضور گسترده در انتخابات می تواند مشروعیت سیاسی رای آورانگان را با چالش‌های جدی روبه رو کند و بدون مشروعیت سیاسی قابل قبول ناشی از رای مردم، نمی توان در عرصه

یک تحلیلگر مسائل سیاست خارجی در خصوص وضعیت غزه اظهار داشت: آنچه تاکنون رخ داده و بخشی از آن اجرا شده، این است که ترامپ با تکیه بر نفوذ و ابزارهای سیاسی خود، طرح صلحی را پیش برده است که قسمتی از مفاد ۲۰ ماده‌ای آن علنی شده است. در ادامه، سران کشورهای مختلف در نشست شرم الشیخ حضور یافتند و مصر، ترکیه و قطر از طرف حماس تضمین این توافق را بر عهده گرفتند. این ساختار کلی طرح صلح است؛ با این حال، باید توجه داشت که مناقشه ۶۰ تا ۷۰ ساله اسرائیل و فلسطین موضوعی نیست که در مدت کوتاهی پایان یابد. تحقق صلح واقعی میان دو طرف ممکن است سال‌ها طول بکشد؛ تا اسرائیل و فلسطین بتوانند در کنار یکدیگر بدون

تنش قرار بگیرند. در مرحله نخست تلاش شد گروهان‌ها آزاد شوند و آتش بس برقرار گردد. حماس ادعا می‌کند اجساد برخی قربانیان در مناطق ویران شده زیر آوار مانده‌اند و یافتن آنها دشوار است، اما اسرائیل می‌گوید حماس از همکاری خودداری می‌کند. ابوالقاسم دلفی، گفت: از جهه حقوقی برقرار شود. وی افزود: اینکه برای برقراری صلح از طریق فشار و زور است. ترامپ معتقد است حماس باید سلاح‌های خود را تحویل دهد، در حالی که حماس می‌گوید تنها در چارچوب دولت فلسطین

توجه به اینکه وضعیت تحریم‌ها بر شرایط اقتصادی جامعه اثر گذاشته و آینده هم همچنان مبهم به نظر می رسد، شرکت مردم در انتخابات با پرسش و ابهام مواجه است. هرچند هنوز ۶ ماه فرصت باقی است و باید شرایط را به گونه‌ای تغییر داد که امیدها برای رای دهندگان به منظور حضور در پای صندوق رای افزایش یابد. «آرمان ملی» برای بررسی دور هفتم انتخابات شوراها با سید محمود میرلوحی فعال سیاسی و عضو ادوار شورای شهر تهران گفت وگو کرده است. میرلوحی معتقد است هرچند گام مثبتی در جهت انتخابات برداشته شده (انتخابات تناسبی) اما تا زمانی که رای مردم جایگاه خود را در صحنه سیاسی و تحولات به دست نیاورد، نمی توان امیدی چندانی به افزایش حضور مردم در انتخابات داشت. در ادامه این گفت وگو ر‌ای خوانید.

عدم حضور گسترده در انتخابات می تواند مشروعیت سیاسی رای آورانندگان را با چالش‌های جدی روبه رو کند و بدون مشروعیت سیاسی قابل قبول ناشی از رای مردم، نمی توان در عرصه بین المللی مقتدرانه برخورد کرد

بین المللی مقتدرانه برخورد کرد. به نظر می رسد تحمیل جنگ ۱۲ روزه از این جهت بود که نتانیاهو خیال می‌کرد همین که به مراکز هسته‌ای حمله کند، به تصور اینکه مشروعیت سیاسی وجود ندارد، مردم به خیابان‌ها می آیند و علیه نظام سیاسی فعلی شعار خواهند داد. مهم ترین تجربه این رویارویی ۱۲ روزه این بود که آنها متوجه شدند که مردم کشورشان را دوست دارند و در برابر هر دشمن خارجی برای ایران متحد می شوند. اما این حضور به معنای آن نیست که مردم در امور مختلف در آینده هم همین میزان مشارکت را نشان می دهند. در انتخابات گذشته ریاست جمهوری حضور ۶۷ درصدی مردم در انتخابات دیده شد، اما این میزان مشارکت در سال‌های ۱۴۰۰ به بعد افت کرد. معدل حضور در انتخابات مجلس که بیش از انتخابات ریاست جمهوری کاهش یافته و در انتخابات شورها که شرایط سخت تر از این بود.

❖ **گویا برخی دنبال آن هستند که دوره‌های کنونی انتخابات خصوصاً انتخابات شوراها مجددمتمدید شود؟**
بله؛ برخی در مجلس و در شورای عالی استان‌ها زمینه‌هایی می کنند. اینکه در مجلس این دغدغه را دارند از این جهت است که ممکن است نتیجه انتخابات شوراها مانند شورای دوم شود. البته در دوره دوم شوراها اوج مشارکت مردم بود و شهروندان در آن زمان نخواستند که پای صندوق رای حاضر شوند. اگر مردم در این دوره در انتخابات شوراها شرکت نکنند پیام مناسبی نخواهد داشت. اگر انتخابات به زیر ۱۵ درصد برود همه باید پاسخگو باشیم.

❖ **برخی اعتقاد دارند به دلیل مطرح شدن برخی شبهه‌ها و حتی وجود پرونده‌های فساد در بین برخی اعضای شورا‌های شهرها همان بهتر که به گذشته برگردیم تا استاندار و فرمانداران مدیریت شهرها را به عهده بگیرند. نظر شما در این ارتباط چیست؟**

نباید مانع شکل گیری و فعالیت احزاب شد. اگر احزاب در کل کشور فعال شوند و نیرو‌های سیاسی، نیرو‌های اجتماعی را آموزش دهند و خود نیز پاسخگوی آنها باشند، آینده بهتر نمی شود؟

ابوالقاسم دلفی مطرح کرد:

هدف ترامپ اجرای پیمان ابراهیم است

چنین کاری خواهد کرد. در ذهن ترامپ این است که یا گروهی از فلسطینی‌های بی طرف یا برخی شخصیت‌های بین المللی مورد اعتماد او از جمله تونی بلر، نخست وزیر پیشین بریتانیا دوره گذار را مدیریت کنند اما مشخص نیست این دولت موقت قرار است چه زمانی و از چه طریقی برقرار شود. وی افزود: اینکه کدام بخش از غزه در اختیار فلسطینی‌ها باقی خواهد ماند، نیروهای اسرائیلی چه زمانی به طور کامل عقب نشینی می کنند و اداره غزه به چه شکل خواهد بود هم هنوز مشخص

افرادی که روی جنبه فساد مودی تبلیغ می کنند و شوراها را فاقد کارآمدی و اثربخشی می دانند، باید توجه داشته باشند که در صورت نبود شوراها وضعیت بهتر نخواهد شد. اگر شوراها نباشد، کار به جای دیگری و گذار نمی شود که مثلاً امور شهرها با کیفیت بهتری پیش برود. این مورد در گذشته تجربه شده است. قبلاً که دولت با تمام توان کارها را مدیریت می کرد و شهرداری‌ها در اختیار دولت بود، وضعیت اداره شهرها چندان هم بهتر نبود. استاندارد‌ها فاقد توان کارشناسی و کیفیت بخشی به فعالیت‌ها می عمرانی، توزیع و مصرف منابع نبود. البته در آن دوره‌ها در کل کشور فساد بسیار کمتر و به همین دلیل فساد در امور شهری هم کمتر از امروز بود. ضمن اینکه نمی توان چون چند نفر عضو شورا در کل کشور فاسد شده‌اند، کل خانواده چند هزار نفره شوراها را فاسد قلمداد کرد و خواستار برچیده شده شوراها شد. اکنون به اثبات رسیده که سیستم دولتی در اداره شهرها امتیاز خاصی نسبت به مدیریت توسط شوراها ندارد.

❖ **سوال این است که فساد در شوراها زیاد است یا در سیستم دولتی؟**

اساساً فساد در شوراها با سیستم دولتی قابل مقایسه نیست. این مورد را بنده اعلام می کنم که تجربه استانداری هم داشته‌ام. رانت‌ها هر روز در سیستم دولتی مشخص می شود اما ضایعات طلایی درون شورها نیست، بلکه درون سیستم‌های دولتی است. امروز سه نقطه در کشور منشأ درآمد است: وزارت اقتصاد و دارائی، گمرک و شهرداری‌ها. شهرداری‌ها منبع مهم درآمدی دارند. امروز حدود ۱۷۰ هزار عضو شورا داریم و این همه درآمد حاصل می شود، اما تنها چند نفر فساد کرده‌اند که بازتاب پیدا کرده است. جریانی هست که این فساد‌ها را بسیار گسترده نشان می دهد. البته شوراها باید کارآمدتر شده و به فعالیت آنها به شکل مستمر نظارت کرد. احزاب باید به صورت جدی در امور شهرها فعال شوند. نباید مانع شکل گیری و فعالیت احزاب شد. اگر احزاب در کل کشور فعال شوند و نیروهای سیاسی، نیروهای اجتماعی را آموزش دهند و خود نیز پاسخگوی آنها باشند، آینده بهتر نمی شود؟ به جای اینکه اساس شوراها و ظرفیت شوراها را مورد تردید قرار دهیم باید احزاب را قدرتمند کنیم و احزاب هم جامعه مدنی را قدرتمند کنند و جامعه مدنی نیز احزاب را مورد بازخواست قرار دهند.

❖ **فقدان حضور موثر احزاب در امور شهری به صورت مداوم چه بلایی بر سر شهرهای ایران می آورد؟**

این مورد به صورت جدی قابل بررسی است. در این معنا که اکنون قابل مشاهده است که در همین شهرهای اطراف تهران که می توانست به محلی برای فعالیت احزاب برای تربیت نیروهای کنشگر شهری تبدیل شود و شورا‌های آن پاسخگو شوند، چه افرادی اکنون در شورا‌های این شهرها فعالیت دارند؟ عموماً بنگاه‌ها و دلان املاک اعضای این شوراها هستند. این مسائل را باید حل کنیم به اینکه خواستار جمع شدن بساط شوراها باشیم. احزاب پاسخگویی دارند و آبروی خود را نادیده نمی گیرند. این موارد را باید حل کرد. در گذشته تردیدهای جدی در مورد فساد سیستماتیک اعلام می شد اکنون همه این فساد را قبول دارند و راه مقابله با این فساد تنها و تنها استفاده از احزاب است. لذا صورت مساله را پاک نکنیم.

نیست. دلفی بیان کرد: برخی از کشورها می‌گویند تشکیل دو دولت، محور اصلی حل بحران فلسطین و اسرائیل است، اما ترامپ از اشاره به آن خودداری در طرحش خودداری کرد. هدف دیگر ترامپ اجرای طرح ابراهیم است و او همچنان دنبال آن طرح است و می‌کوشد کشورهای عربی منطقه را به سمت شناسایی اسرائیل سوق دهد. موضوع ایران نیز در این معادله مطرح است. ترامپ در نشست شرم‌الشیخ و پارلمان اسرائیل هم ایران را تهدید کرد و هم تشویق. او تهدید کرد که اگر ایران به طرح صلح نپیوندد، دچار مخاطره می شود و در عین حال تشویق کرده که می خواهد به روند صلح غزه ملحق شود؛ در هر حال باید دید سیاست‌های آینده آمریکا و اسرائیل در قبال ایران چه خواهد بود.

ذره بین

رزم‌گشایی از سیگنال تهدیدآمیز نفتی تهران

پایان کار ناوگان اشباح در سایه اسنپ بک؟

یک شرکت ردیابی دریایی بین المللی اعلام کرده است که نفتکش‌های با پرچم ایران برای اولین بار در هفت سال و نیم گذشته، موقعیت واقعی خود را از طریق سامانه شناسایی کشتی‌ها (AIS) مخایره می‌کنند. این اقدام، که پس از بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران به درخواست اروپا انجام شده، موجی از گمانه زنی‌ها درباره دلایل پشت پرده آن را برانگیخته است. نکته قابل توجه این است که این تحول ظاهری پس از اظهارات وزیر نفت ایران مبنی بر رسیدن صادرات نفت به «رکورد‌های جدید» علی‌رغم تحریم‌ها رخ داده است. امواج میدیا مدعی شد، شرکت سوئدی تانکر ترکر در تاریخ ۱۴ اکتبر در توئیتر نوشت که «به دلایل هنوز نامشخص»، بیشتر نفتکش‌های با پرچم ایران موقعیت خود را بدون جعل (spoofing) مخایره می‌کنند. این شرکت افزود که دو منبع مستقل ارائه دهنده داده‌های سامانه شناسایی کشتی‌ها نیز این تحول را تأیید کرده‌اند. هیچ مقام ایرانی در این باره اظهار نظر نکرده، اما توئییت تانکر ترکر بلافاصله بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های داخلی ایران داشته است.

❖ **واکنش رسانه‌های ایران**

روزنامه میانه ر واطلاعات از «خبر عجیب» یاد کرد و پرسید که آیا این ماجرا می‌تواند نشانه یک «اقدام خرابکارانه» باشد. کارشناس انرژی محمود خاقانی گفت اگر این موضوع صحت داشته باشد، ممکن است یک مانگر وجود «دولت پنهان» یا بخشی از حاکمیت باشد که قصد دارد آمریکا را تحریک کند، یا اینکه حجم بالای فروش نفت ایران دیگر امکان پنهان کاری را ناممکن کرده است. فارواین اقدام را نوعی «اعلام شرایط جدید از سوی ایران» دانست و آن را تلاشی برای «جانش کشیدن کتین بین الملل» تعبیر کرد. هم‌مهن نیز تحلیل مفصلی منتشر کرد و چند انگیزه احتمالی را بررسی کرد: کارشناس انرژی عبادا... با باخانی گفت این اقدام ممکن است نوعی «شفافیت کنترل شده» باشد برای کاهش خطر درگیری نظامی و توقیف نفتکش‌ها. کارشناس دیگر، حمید حسینی، گفت ایران ممکن است بخواهد با این کار هزینه‌های بالای لجستیکی و بیمه‌ای صادرات پنهان را کاهش دهد. هم‌مهن همچنین احتمال داد که این شفافیت ناگهانی، «سیگنالی مثبت» به نهاد‌های بین المللی باشد یا حتی نشانه توافق موقت غیرعلنی با غرب. تجارت‌نیوز نوشت ایران ممکن است در حال ارسال «پیامی به مشتریان جدید» باشد و استدلال کرد که «افزایش شفافیت، می‌تواند اعتمادسازی کند. در شبکه‌های اجتماعی، واکنش‌ها متنوع بود: محمد مرندی، استاد دانشگاه و چهره نزدیک در جریان تندرو، نوشت: «ایران پیامی روشن می‌فرستد». کاربر تدر و دیگری، به نام سید عماد، این اقدام را «فراخوانی برای نبردی در مقیاس جهانی» خواند و گفت ایران دشمنانش را به اقدام دعوت می‌کند. تحلیلگر سیاسی سینا طوسی گفت اگر این تصمیم آگاهانه باشد، «ایران عملاً آمریکا را به اقدام تحریک می‌کند» و شاید حتی به درگیری‌ای که موجب افزایش قیمت نفت شود، تمایل دارد. یک کاربر دیگر نیز حدس زد که چین، بزرگ‌ترین خریدار نفت ایران، دیگری از تحریم‌های غرب تبعیت نمی‌کند و «تضمین امنیتی» داده است. این تغییر احتمالی به سوی شفافیت در سامانه شناسایی کشتی‌ها می‌تواند نقطه عطفی در راهبرد صادرات نفت ایران باشد، در وزن تحریم‌ها استوار بود. طبق گزارش بلومبرگ در سال ۲۰۲۴، این شبکه پنهان از نفتکش‌های فرسوده و انتقال‌های کشتی به کشتی پیچیده برای استتار نفت ایران استفاده می‌کرد و معمولاً محموله‌ها را به عنوان نفت مالزی به پالایشگاه‌های خصوصی چین می‌فروخت. اگر این شفافیت جدید ادامه یابد، نشان دهنده چرخشی اساسی از مدل عملیات مخفیانه پیشین خواهد بود.

❖ **حرکت حساب شده تهران**

بسیاری از ناظران این اقدام را حرکتی حساب شده و چالش‌گرانه از سوی تهران می‌دانند. اقدامی که تنها چند هفته پس از آغاز اجرای اسنپ‌بک از سوی سه کشور اروپایی صورت گرفته است. با انتشار عمومی موقعیت نفتکش‌ها، ایران ممکن است عمداً آمریکا و متحدانش را به اقدام نظامی یا توقیف کشتی‌ها تحریک کند، قماري پرریسک که می‌تواند به تلاقی توقیف کشتی‌های خارجی و اختلال در کشتیرانی تنگه هرمز بینجامد. مفهوم «چالش استراتژیک» یا ارزیابی کارشناسان انرژی ایران هم خوانی دارد؛ همان‌هایی که این تغییر ظاهری را گذار از «محرمانگی امنیتی» به «شفافیت باز دارند» توصیف کرده‌اند. افشای ظاهری مسیر انتقال نفت ایران در شرایطی رخ می‌دهد که دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، در دیگر بخش خود را رساندن صادرات نفت ایران به صفر اعلام کرده است. برخی ناظران در محافل خصوصی یادآور می‌شوند که اسرائیل پیش‌تر متهم شده بود که ارتباطات کشتی به‌کشتی نفتکش‌های حامل نفت ایران را هدف قرار داده است. با در نظر گرفتن چنین پیشینه‌ای، گمانه‌هایی وجود دارد مبنی بر اینکه پایان ناگهانی جعل موقعیت نفتکش‌های ایرانی ممکن است در واقع پیامی تهدیدآمیز از سوی اسرائیل یا ایالات متحده علیه تهران باشد. با این حال، توضیحات جایگزین در داخل ایران بر انگیزه‌های اقتصادی و عمل‌گرایانه تأکید دارند. کارشناسانی که روزنامه اصلاح طلب هم‌مهن به نقل از آنان نوشته، بر این باورند که عملیات شفاف می‌تواند به شکل چشمگیری هزینه‌های بیمه و لجستیک را کاهش دهد و در نتیجه به ایران اجازه دهد نفت تحریمی خود را با تخفیف‌های کمتر عرضه کند. با این حال، پایه و اعتبار این استدلال هم‌چنان مبهم است. حتی اگر صحت این تغییر تأیید شود، نامشخص‌ترین پرسش، موقی یا دائمی بودن این شفافیت ناگهانی است. پایداری این رویکرد جدید، به واکنش بین المللی بستگی دارد. اگر هیچ نفتکشی توقیف نشود، ممکن است مسیر را برای محیطی با ثبات‌تر، هرچند همچنان مناقشه‌آمیز در صادرات نفت ایران هموار کند، اما هرگونه اقدام تهاجمی از سوی آمریکا یا متحدانش برای اجرای تحریم‌ها می‌تواند به سرعت موجب تشدید تنش‌ها شود و ایران را دوباره به تاکتیک‌های پنهانی ناوگان اشباح بازگرداند.